

XX MATINAL DE L'EVOLUCIÓ

JORNADA D'ACTUALITZACIÓ CIENTÍFICA PER A PROFESSORAT DE SECUNDÀRIA I BATXILLER

Data

Dissabte 11 de maig de 2019, de 9.00 a 14.00 h

Lloc

Auditori Joan Plaça
Jardí Botànic de la Universitat de València (UV)

Inscripció

Del 8 al 28 d'abril de 2019
www.uv.es/incorporaciouv (menú Jornades adreçades al professorat - Actualització Científica - Matinals de l'Evolució)

Programa

09.00 - 09.15	Recollida de documentació
09.15 - 09.30	Paraules de benvinguda (<i>M. J. Lorente, J. Monròs, C. Bañó</i>)
09.30 - 10.15	<i>L'origen dels vertebrats: un enfocament paleobiològic</i> (<i>Héctor Botella</i>)
10.30 - 11.15	<i>Evolució de la violència letal en humans</i> (<i>Miguel Verdú</i>)
11.30 - 12.15	Pausa
12.15 - 13.00	<i>Impactes antròpics sobre la diversitat de les comunitats de macròfits al Parc Natural de l'Albufera de València: passat i present</i> (<i>Tonyi Rodrigo</i>)
13.00 - 14.00	Debat general amb els ponents (moderador <i>J. Peretó</i>)

Organitzat i patrocinat per:

Delegació del rector per a la Incorporació a la Universitat, UV
Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva, UV
Institut de Biologia Integrativa de Sistemes I²SysBio, UV-CSIC
Facultat de Ciències Biològiques, UV
Jardí Botànic, UV
Societat Catalana de Biologia i Institut d'Estudis Catalans
VLC-Campus: Microclúster de Biologia Evolutiva i Integrativa

Amb la col·laboració de:

Càtedra de Divulgació de la Ciència, UV
Gabinet de Didàctica del Jardí Botànic, UV
Publicacions de la Universitat de València
Revista Mètode, UV

María José Lorente és professora del Departament de biologia funcional de la UV i delegada de la rectora per a la Incorporació a la Universitat. *Joan Monròs* és professor d'ecologia i director de l'Institut Cavanilles. *Carme Bañó* és professora de bioquímica i biologia molecular i degana de la Facultat de Ciències Biològiques. *Juli Peretó* és professor de bioquímica i biologia molecular, vice-director de l'I²SysBio i membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.

L'origen dels vertebrats: un enfocament paleobiològic

L'origen i la diversificació primerenca dels vertebrats representa un dels esdeveniments més importants en l'evolució animal, constituint l'establiment del nostre propi llinatge evolutiu. L'interès per aquest esdeveniment s'estén a camps com la morfologia comparada, la biologia del desenvolupament, la genètica evolutiva o la biologia molecular. No obstant això, els estudis actualistes proporcionen una informació que, tot i que és essencial per entendre l'origen i l'evolució dels vertebrats, està clarament limitada, ja que els vertebrats més basals pertanyen en gran mesura a llinatges completament extints sense representants actuals. Així doncs, el registre fòssil esdevé una font d'informació indefugible per conèixer els primers estadis de la evolució dels vertebrats.

Héctor Botella es va doctorar en Biologia per la Universitat de València amb un estudi sistemàtic i bioestratigràfic de restes de vertebrats devonians de la Serralada Ibèrica. Ha fet estades de recerca a l'Institut für Paläontologie Museum für Naturkunde (Berlín), al Museum National d'Histoire Naturelle (París) i a l'Institut de Mecànica dels Fluids i Enginyeria Ambiental de la Universitat de la República (Uruguai). Des de 2007 és professor de la Facultat de Ciències Biològiques de la Universitat de València i centra la seua investigació en la paleobiologia i evolució de vertebrats basals. Lidera el grup de recerca EVER (Early Vertebrates Evolution Research-group; <http://www.evervalencia.es/>) de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva de la Universitat de València.

Evolució de la violència letal en humans

És l'home un llop per a l'home, com postulava Hobbes, o un bon salvatge que es corromp amb la civilització, com sostenia Rousseau? Aquest antic debat entre natura i cultura ha intrigat des de fa segles a filòsofs, antropòlegs, sociòlegs i biòlegs. En aquesta xerrada s'il·lustrarà com utilitzant el mètode comparat, que els biòlegs apliquen a l'estudi de l'evolució dels éssers vius, podem quantificar com natura i cultura modulen el comportament humà, però no exclusivament humà, de la violència letal.

Miguel Verdú és llicenciat i doctor en Biologia per la Universitat de València i després de quatre anys com a Professor Titular a la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM) desenvolupà la seua carrera científica en el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). Ha estat l'investigador principal de diversos projectes internacionals i nacionals i realitzat més d'un centenar de publicacions en revistes científiques de prestigi internacional. Entre les seues principals contribucions es troben diverses aportacions al camp de les interaccions ecològiques i els seus efectes sobre l'estructura filogenètica de comunitats, que han estat publicades en algunes de les revistes de major impacte.

Impactes antròpics sobre la diversitat de les comunitats de macròfits al Parc Natural de l'Albufera de València: passat i present

La gran crisi ecològica patida pels ambients aquàtics que ara constitueixen el Parc Natural de l'Albufera de València va suposar una enorme pèrdua de diversitat biològica. En particular, les comunitats de macròfits submergits varen desaparèixer completament del llac per la contaminació urbana, industrial i agrícola, i les d'altres indrets, per destrucció d'hàbitats entre altres impactes. Altres accions antròpiques, en este cas positives, obrin una finestra d'esperança a la regeneració de l'alta biodiversitat que existia en el passat en aquesta zona.

Tonyi Rodrigo és professora titular d'ecologia en la Facultat de Ciències Biològiques de la Universitat de València. També és investigadora de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva d'aquesta universitat, on pertany al grup d'investigació e3 Ecologia, Evolució i Etologia. Té una ampla experiència en l'estudi de les interaccions biològiques en ecosistemes aquàtics, i porta molts anys treballant amb aspectes relacionats amb la conservació de la biodiversitat i la restauració ecològica.